

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 629/2016*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 7η Σεπτεμβρίου 2016, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13:30, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Δημήτριος Λουκάς (Αντιπρόεδρος).

Μέλη: Παναγιώτης Φώτης (Εισηγητής),

Δημήτριος Δαηλάτος και

Χρυσοβαλάντου – Βασιλική Μήλλιου, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους, Ιωάννη Αυγερινού.

Γραμματέας: Ευαγγελία Ρουμπή.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της προηγούμενης γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρο 6 παρ. 1 - 3 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, της εταιρίας με την επωνυμία «RAVAGO DISTRIBUTION S.A.» σχετικά με την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου της εταιρίας με την επωνυμία «ΔΕΛΤΑ ΧΗΜΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», μέσω εξαγοράς του 100% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Πριν την έναρξη της συζήτησεως, ο Προεδρεύων όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο, Ευαγγελία Ρουμπή, με αναπληρώτρια αυτής την Ευγενία Ντόρντα.

Στη αρχή της συζήτησης, ο Προεδρεύων έδωσε το λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή, Παναγιώτη Φώτη, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6189/5.9.2016 Έκθεσή του και πρότεινε για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτή, την έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, της από 8.7.2016 (αριθ. πρωτ. 4937) γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης που αφορά στην απόκτηση ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «RAVAGO DISTRIBUTION S.A.» της εταιρίας με την επωνυμία «ΔΕΛΤΑ ΧΗΜΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δύο (2) επιπλέον εκδόσεις με τα εξής διακριτικά: 1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και 2) Έκδοση για την εταιρία RAVAGO DISTRIBUTION S.A. Από τις δύο αυτές εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013). Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εισήγησης, η Επιτροπή προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή Παναγιώτη Φώτη, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη της την Έκθεση του εν λόγω Εισηγητή, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

1. Στις 8.7.2016 η εταιρία RAVAGO S.A. κατέθεσε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και ΕΑ) το με αριθ. πρωτ. 4937 έντυπο (συνοπτικής) γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, αναφορικά με την εξαγορά του 100% των μετοχών της εταιρίας ΔΕΛΤΑ ΧΗΜΙΚΗ Α.Ε. (εφεξής και ΔΕΛΤΑ ή εξαγοραζόμενη) και της θυγατρικής της εταιρίας DELTA CHEMICALS ROMANIA SRL, από την κατά [...] % θυγατρική της RAVAGO DISTRIBUTION S.A. (εφεξής και RAVEGO DISTR ή εξαγοράζουσα).

2. Σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, δυνάμει της από 6.7.2016 Σύμβασης Αγοράς Μετοχών (εφεξής Σύμβαση), η RAVAGO DISTR προτίθεται να εξαγοράσει 102.800 μετοχές της ΔΕΛΤΑ, έναντι του συνολικού ποσού των [...] ευρώ, από εννέα μετόχους οι οποίοι κατέχουν το 100% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρίας. Μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η εξαγοραζόμενη θα καταστεί εξ' ολοκλήρου και αποκλειστικά θυγατρική εταιρία της RAVAGO DISTR και κατ' επέκταση και της μητρικής εταιρίας του ομίλου RAVAGO, με την οποία θα ενοποιείται πλήρως στις οικονομικές της καταστάσεις.

3. Περαιτέρω, η Σύμβαση περιλαμβάνει και ρήτρα περί μη ανταγωνισμού και μη προσέλκυσης πελατείας (ρήτρα 9 της Σύμβασης) σε επιχειρήσεις ανταγωνιστικές των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της ΔΕΛΤΑ ή της θυγατρικής της DELTA CHEMICALS ROMANIA SRL¹. Συγκεκριμένα, οι υποχρεώσεις μη ανταγωνισμού και μη προσέλκυσης πελατείας [...].

4. Οι ίδιοι νυν μέτοχοι της ΔΕΛΤΑ και πωλητές των μετοχών της, [...] ².

¹ Δηλ. το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της ρήτρας μη ανταγωνισμού περιορίζεται στην περιοχή στην οποία η ΔΕΛΤΑ (και η θυγατρική της) προσέφερε τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες πριν από την υπό κρίση πράξη. Βλ. σχετικά παρ. 22 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους, 2005/C 56/03, 5.3.2005.

² Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011 «Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 6 καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι γι' αυτή». Ως εκ τούτου, οι τυχόν περιορισμοί που συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε συγκέντρωση και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή της (δευτερεύοντες / παρεπόμενοι περιορισμοί) καλύπτονται αυτομάτως από την εγκριτική της συγκέντρωσης απόφαση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν υποχρεούται να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς κατά περίπτωση συνιστά ωστόσο καθήκον των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να αξιολογούν μόνες τους κατά πόσον και σε ποιο βαθμό οι συμφωνίες τους μπορούν να θεωρηθούν ως παρεπόμενες μιας πράξης συγκέντρωσης. Οι περιορισμοί που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα

5. Κατά την εξαγοράζουσα, η πραγματοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης αναμένεται να οδηγήσει σε «...συνέργειες ευεργετικές για την ελληνική βιομηχανία...», οι οποίες υλοποιούνται α) με την επέκταση της πελατειακής βάσης του ομίλου RAVAGO στην Ελλάδα και β) την πρόσβαση των πελατών της ΔΕΛΤΑ σε ευρεία γκάμα προϊόντων που εμπορεύεται ο όμιλος RAVAGO σε παγκόσμιο επίπεδο, βάσει των προδιαγραφών αποθήκευσης, προμήθειας και τεχνικής υποστήριξης στους πελάτες³.

6. Η εξαγοράζουσα εταιρία RAVAGO DISTRIBUTION S.A., αλλά και η μητρική της RAVAGO S.A., έχουν έδρα στο Λουξεμβούργο και δραστηριοποιούνται μεταξύ άλλων και στον τομέα της διανομής χημικών και πλαστικών προϊόντων. Οι πελάτες του ομίλου RAVAGO στην Ελλάδα και τη Ρουμανία δραστηριοποιούνται, μεταξύ άλλων, στην αυτοκινητοβιομηχανία, τη βιομηχανία ηλεκτρικών συσκευών, συρμάτων και καλωδίων, και στη βιομηχανία συσκευασίας.

7. Η εξαγοραζόμενη ΔΕΛΤΑ ΧΗΜΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με έδρα στον Ταύρο Αττικής, προήλθε από τη συγχώνευση, το 2001, τριών εταιριών (CHEMTRAD Α.Ε, ΔΕΛΤΑ ΧΗΜΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε. και ΣΤΑΛΙΚΑΣ Α.Ε.) και δραστηριοποιείται στο εμπόριο χημικών προϊόντων και βιομηχανικών πρώτων υλών. Η εταιρία, ως διανομέας και αντιπρόσωπος χημικών προϊόντων και βιομηχανικών πρώτων υλών, συνεργάζεται με περισσότερους από 60 προμηθευτές/παραγωγούς χημικών σε όλο τον κόσμο, ενώ έχει ως πελάτες περισσότερες από 1.000 βιομηχανίες στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια, στους τομείς της παραγωγής πλαστικών, ελαστικών, χρωμάτων, βερνικιών, μονωτικών, συσκευασίας, καλωδίων, μετάλλων κ.α. Η εταιρία διαθέτει αποθήκη στη Θεσσαλονίκη για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Βόρειας Ελλάδας καθώς και των υπόλοιπων Βαλκανικών χωρών (Αλβανία, Σερβία, Βουλγαρία, Fyrom κλπ). Μοναδική θυγατρική της ΔΕΛΤΑ είναι η εταιρία DELTA CHEMICALS ROMANIA SRL, με ποσοστό συμμετοχής της ΔΕΛΤΑ στο μετοχικό της κεφάλαιο [...].

8. Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 περίπτωση (β) του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν επέρχεται μόνιμη μεταβολή ως προς τα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που ασκούν έλεγχο επί της αποκτώμενης εταιρίας. Τούτο συντρέχει στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του ίδιου νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή

συνδεόμενοι και απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και 101 και 102 ΣΛΕΕ. Βλ. σχετικά σκέψη 21 του Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29/01/2004, σελ. 0001 – 0022, καθώς και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους, παρ. 2 επ.

³ Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η συγκέντρωση αυτή δεν έχει κοινοτική διάσταση βάσει του Κανονισμού ΕΚ 139/2004 και έχει γνωστοποιηθεί επίσης στη Ρουμανία. Η Ρουμανική Αρχή Ανταγωνισμού ενέκρινε την υπό κρίση εξαγορά.

άλλα μέσα, τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών.

9. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως εκτέθηκε και ανωτέρω, η RAVAGO DISTR εξαγοράζοντας το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΛΤΑ θα αποκτήσει το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της εξαγοραζόμενης εταιρίας. Επομένως, η υπό κρίση εξαγορά οδηγεί σε απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου εκ μέρους της RAVAGO DISTR επί της ΔΕΛΤΑ και, ως εκ τούτου, συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 περίπτωση (β) του ν. 3959/2011.

10. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, καθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1 ν. 3959/2011⁴ και έχει εθνική διάσταση με βάση τους γνωστοποιηθέντες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 ν. 3959/2011 όπως ισχύει, κύκλους εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων κατά το έτος 2015 στην ελληνική και παγκόσμια αγορά. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση, καθώς οι παγκόσμιοι κύκλοι εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια των άρθρων 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004. Ενόψει των ανωτέρω, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ.

11. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, το έντυπο γνωστοποίησης υπεβλήθη στην ΕΑ την 8.7.2016 (αριθ. πρωτ. 4937), ήτοι εντός 30 ημερών από την υπογραφή στις 6.7.2016 της ανωτέρω αναφερόμενης Σύμβασης. Με την ως άνω γνωστοποίηση συνυποβλήθηκε το προβλεπόμενο - με ποινή απαραδέκτου - στο άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3959/2011 παράβολο. Ως εκ τούτου, η εν λόγω γνωστοποίηση θεωρείται εμπρόθεσμη και παραδεκτή. Η RAVAGO S.A. με τις υπ' αριθ. πρωτ. 5587/1.8.2016 και 5808/8.8.2016 επιστολές της προσκόμισε τα στοιχεία που ζητήθηκαν από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής ΓΔΑ) προς συμπλήρωση του φακέλου, οπότε και η γνωστοποίηση κατέστη πλήρης και προσήκουσα στις 8.8.2016. Επομένως, η προθεσμία έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, παρέρχεται την 8.9.2016.

12. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, οι δραστηριότητες των συμμετεχόντων μερών στην Ελλάδα επικαλύπτονται στην ευρύτερη αγορά εμπορίας και διανομής χημικών και πλαστικών προϊόντων και για το λόγο αυτό η ουσιαστική αξιολόγηση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης εντοπίζεται στην εν λόγω αγορά, χωρίς περαιτέρω ανάλυση για τις λοιπές αγορές όπου δραστηριοποιείται μόνο ο όμιλος RAVAGO.

---

⁴ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1: «Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη συμφωνίας ή τη δημοσίευση προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

13. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, αλλά και σύμφωνα με παλαιότερη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής Ε.Επ.)⁵, η αγορά της διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων (από τρίτους και όχι από τους παραγωγούς τους) είναι διακριτή από την αγορά διανομής/εμπορίας πλαστικών προϊόντων (από τρίτους).

14. Ως προς τα χημικά προϊόντα, η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι η συναλλαγή αφορά τη σχετική αγορά της διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων (από τρίτα μέρη), η οποία περαιτέρω διακρίνεται στις εξής τρεις υπό-αγορές:

(1) χονδρική εμπορία βασικών χημικών προϊόντων («trading»),

(2) διανομή βασικών χημικών προϊόντων («commodities»),

(3) διανομή ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»).

Η ως άνω οριοθέτηση της αγοράς είναι σύμφωνη με αποφάσεις της Ε.Επ.⁶, καθώς η υπό-αγορά της *χονδρικής εμπορίας χημικών προϊόντων* («**trading**») αφορά την προμήθεια βασικών χημικών προϊόντων σε πελάτες που ζητούν μεγάλες ποσότητες ενός μόνο προϊόντος, η υπό-αγορά της *διανομής βασικών χημικών προϊόντων* («**commodities**») αφορά την προμήθεια βασικών χημικών προϊόντων σε πελάτες που ζητούν μεγάλο εύρος διαφορετικών προϊόντων σε μικρές ποσότητες, με αποτέλεσμα οι διανομείς, οι οποίοι έχουν προηγουμένως αγοράσει τα προϊόντα σε μεγάλες ποσότητες από τους παραγωγούς τους ή άλλους εμπόρους, να παρέχουν συνήθως και άλλες πρόσθετες υπηρεσίες όπως αποθήκευση, μεταφορά ή ανάμειξη και τέλος, η υπό-αγορά της *διανομής ειδικών χημικών προϊόντων* («**specialties**») αφορά υψηλά κοστολογούμενα επάνυμα προϊόντα που διανέμονται σε μικρές ποσότητες σε επιλεγμένους πελάτες. Ωστόσο, όπως έχει κριθεί από αποφάσεις της Ε.Επ.⁷, δεν υφίσταται σύγκλιση απόψεων στον κλάδο αναφορικά με το ποια χημικά προϊόντα λογίζονται ως βασικά («**commodities**») και ποια ως ειδικά («**specialties**»).

15. Σε παλαιότερες αποφάσεις της, η ΕΑ έχει δεχτεί ότι «η οριοθέτηση των σχετικών αγορών προϊόντων [στους κλάδους των χημικών] αναφέρεται κυρίως σε εξειδικευμένες αγορές των χημικών, βάσει της συγκεκριμένης κάθε φορά επιχειρηματικής δραστηριότητας των εξαγοραζόμενων εταιριών»⁸. Ωστόσο, όπως επισημαίνει και η γνωστοποιούσα, σε αυτές τις αποφάσεις η συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα των εξαγοραζόμενων εταιριών σχετίζεται με την παραγωγή και την εμπορία των συγκεκριμένων προϊόντων από τον παραγωγό τους και όχι μόνο με τη διανομή. Σύμφωνα με τη RAVAGO S.A, στην υπό έλεγχο συναλλαγή, «τα μέρη δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα μόνο στην διανομή (και όχι και στην παραγωγή) μίας μεγάλης γκάμας προϊόντων,

⁵ Απόφαση της Ε.Επ. Μ.2244/ 16.1.2001, ROYAL VOPAK / ELLIS & EVERARD, σκ. 10.

⁶ Αποφάσεις της Ε. Επ. Μ.6012 /25.11.2010, CD&R/CVC/UNIVAR, σκ. 13-16 και Μ.5814 16/7/2010 CVC/UNIVAR EUROPE/EUROCHEM, σκ. 12-20.

⁷ Βλ. τις προαναφερθείσες αποφάσεις της Ε.Επ.

⁸ Βλ. π.χ. απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 323/V/2006 αναφορικά με τις σχετικές αγορές των διαλυτών και των ρητινών. Στην απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 361/V/2007, η αγορά των χημικών διακρίθηκε περαιτέρω σε: α) λιπάσματα αγροχημικά, β) πρώτες ύλες για τη βιομηχανία χρωμάτων και βερνικιών, γ) πρώτες ύλες για τη βιομηχανία πλαστικών και δ) χημικά για λοιπές βιομηχανίες.

με ελάχιστη αλληλοεπικάλυψη ως προς τα συγκεκριμένα χημικά προϊόντα που κάθε μέρος διανέμει»⁹.

16. Λαμβανομένων υπόψη της ενωσιακής και ελληνικής νομολογίας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εν λόγω συγκέντρωσης (ελάχιστη αλληλοεπικάλυψη των διανεμόμενων χημικών προϊόντων από τις συμμετέχουσες εταιρίες), καθώς και τις απόψεις της πλειοψηφίας των ανταγωνιστών, η σχετική αγορά της διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων δύναται να διακριθεί στις τρεις ανωτέρω αναφερόμενες υπο-αγορές, ήτοι στις:

(1) *χονδρική εμπορία βασικών χημικών προϊόντων («trading»)*,

(2) *διανομή βασικών χημικών προϊόντων («commodities»)*

(3) *διανομή ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»)*.

17. Ως προς τα πλαστικά προϊόντα η γνωστοποιούσα εταιρία θεωρεί ότι όσον αφορά την αγορά διανομής/εμπορίας πλαστικών προϊόντων από τρίτους και όχι από τους παραγωγούς τους, «*οι παλιότερες αποφάσεις, τόσο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και στο επίπεδο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αφορούν συγκεκριμένες κατηγορίες πλαστικών προϊόντων, τα οποία τα μέρη της εκάστοτε συναλλαγής παράγουν αλλά και πωλούν σε επίπεδο χονδρικής,¹⁰ ενώ στην γνωστοποιούμενη Συναλλαγή τα μέρη δραστηριοποιούνται μόνο στην αγορά διανομής (από τρίτα μέρη) πλαστικών προϊόντων. ... . Εν προκειμένω, τα μέρη δραστηριοποιούνται στην [...] αγορά διανομής πλαστικών προϊόντων. ... ».*

18. Ωστόσο, δεν κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση της σχετικής αγοράς διανομής/εμπορίας πλαστικών προϊόντων (και, επομένως, ούτε και η δυνατότητα περαιτέρω κατάτμησής της σε επίπεδο χονδρικής και διανομής ή/και σε επίπεδο βασικών ή ειδικών πλαστικών), καθώς η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν αναμένεται να περιορίσει τη λειτουργία του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ανεξαρτήτως από τον ευρύτερο ή στενότερο ορισμό της αγοράς (λόγω κυρίως των σχετικά περιορισμένων δραστηριοτήτων και μεριδίων αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, (βλ. παρακάτω).

19. Ως προς την παραγωγή και εμπορία διαστελλόμενης πολυστερίνης η γνωστοποιούσα RAVAGO S.A. δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στην αγορά παραγωγής και εμπορίας διαστελλόμενης πολυστερίνης (ή αλλιώς EPS)¹¹, η οποία,

---

⁹ Προσκομίστηκε λίστα με τα χημικά προϊόντα που διανέμει η RAVAGO S.A. μέσω θυγατρικών της στην Ελλάδα, καθώς και λίστα χημικών προϊόντων που εμπορεύεται και διανέμει η ΔΕΛΤΑ. Συγκρίνοντας τις δύο λίστες προκύπτει ότι η αλληλοεπικάλυψη στα προϊόντα που διανέμουν και τα δύο μέρη είναι ελάχιστη.

¹⁰ Βλ. σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, ενδεικτικά, την απόφαση της Ε.Επ. Μ.6905/8.5.2014 INEOS/ SOLVAY/ JV με ανάλυση του κλάδου των προϊόντων PVC.

¹¹ Σύμφωνα με την Απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 97/Π/1999, η διαστελλόμενη πολυστερίνη (EPS) παράγεται από τη μονομερή στερίνη, ένα προϊόν με βάση το πετρέλαιο. Η EPS κυρίως χρησιμοποιείται στη συσκευασία και στην οικοδομή ως μονωτικό υλικό. Εφαρμογές συσκευασίας αποτελούν οι προστατευτικές συσκευασίες για ηλεκτρικές συσκευές, λευκές συσκευές και η συσκευασία φαγητών. Στον οικοδομικό κλάδο, η EPS χρησιμοποιείται κυρίως για σκοπούς μόνωσης (τόσο για θερμομόνωση όσο και για ηχομόνωση), σε εφαρμογές, όπως σανίδες και εκμαγεία για τοίχους, οροφές και δάπεδα.

σύμφωνα με παλιότερη απόφαση της ΕΑ¹² είναι διακριτή από την αγορά παραγωγής και εμπορίας συμπαγούς πολυστερίνης (CPS).

20. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, η εξαγοραζόμενη ΔΕΛΤΑ δεν δραστηριοποιείται στην παραγωγή διαστελλόμενης πολυστερίνης EPS, αλλά σε αγορά «επόμενου σταδίου» της παραγωγικής / εμπορικής διαδικασίας του EPS, δηλαδή στη διανομή του EPS. Η γνωστοποιούσα ισχυρίζεται, επίσης, ότι οι αγορές διανομής EPS από τους παραγωγούς της (χονδρική πώληση) και διανομής από τρίτους αποτελούν διακριτές αγορές.

21. Σύμφωνα με την άποψη της ΓΔΑ, η αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής EPS θα μπορούσε να θεωρηθεί καταρχήν ενιαία, καθώς αφενός οι συμμετέχουσες έχουν τρεις κοινούς πελάτες¹³ ([...], [...] και [...]) και αφετέρου δεν αναφέρονται ειδικά χαρακτηριστικά του προϊόντος που να δικαιολογούν την προαναφερόμενη διάκριση (όπως στην περίπτωση των χημικών προϊόντων). Σε κάθε περίπτωση, η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής αγοράς θα μπορούσε να παραμείνει ανοικτή, καθώς δεν επηρεάζει την αξιολόγηση της υπό κρίση πράξης.

22. Δεδομένου ότι τα προϊόντα που αφορά η υπό κρίση συγκέντρωση διατίθενται σε όλη την Ελλάδα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού, ως σχετική γεωγραφική αγορά μπορεί να θεωρηθεί το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας.

23. Σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, οι σχετικές αγορές για τις οποίες θα πρέπει να εξεταστούν και να εκτιμηθούν τα μερίδια αγοράς των μερών είναι:

- Α1) η αγορά χονδρικής εμπορίας βασικών χημικών προϊόντων («trading»),
- Α2) η αγορά διανομής βασικών χημικών προϊόντων («commodities»),
- Α3) η αγορά διανομής ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»),
- Β) η αγορά διανομής/εμπορίας πλαστικών προϊόντων,
- Γ) η αγορά παραγωγής και εμπορίας διαστελλόμενης πολυστερίνης.

24. Οι συμμετέχουσες εταιρίες (όμιλος RAVAGO και ΔΕΛΤΑ) δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ταυτοχρόνως σε τρεις από τις πέντε ανωτέρω αγορές ως ανταγωνιστές, τις Α2, Α3 και Β. Ως εκ τούτου, στις εν λόγω αγορές, η υπό κρίση πράξη αφορά σε οριζόντια συγκέντρωση. Στην αγορά Α1 δραστηριοποιείται μόνο η εξαγοραζόμενη ΔΕΛΤΑ, ενώ στην αγορά Γ ο αποκτών όμιλος RAVAGO αποτελεί δυνητικό προμηθευτή της εξαγοραζόμενης ΔΕΛΤΑ και, συνεπώς, θα πρέπει να αξιολογηθούν και τα κάθετα αποτελέσματά της εν λόγω συγκέντρωσης^{14, 15}.

¹² Απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 97/Π/1999.

¹³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5587/1.8.2016 παροχή συμπληρωματικών στοιχείων της γνωστοποιούσας.

¹⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό Συμβουλίου για τον έλεγχο συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, της 18.10.2008 (εφεξής «Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων»), σημείο 4.

¹⁵ Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.3943, S.Gobain/BPB, σημεία 45, 48, 55-57, 59 και 65). Βλ. επίσης απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.3231, PREEM/SCANDINAVISKA, σημεία 24-25, καθώς και απόφαση Μ.4723, ENI/EXXON MOBIL, σημείο 30.

25. Στη σχετική αγορά χονδρικής εμπορίας βασικών χημικών προϊόντων («**trading**»), το μερίδιο αγοράς σε αξία της εταιρίας ΔΕΛΤΑ ανέρχεται μόλις σε [0-5]% για το έτος 2015, αφού οι πωλήσεις της στη συγκεκριμένη σχετική αγορά υπολογίζονται σε [...]€, ενώ το μέγεθος της εκτιμάται από τη γνωστοποιούσα σε [...] €. Ο όμιλος RAVAGO δεν δραστηριοποιείται στην υπό εξέταση σχετική αγορά στην Ελλάδα το έτος 2015, στην οποία, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, δραστηριοποιείται, πλην της ΔΕΛΤΑ, η CORAL A.E. με μερίδιο αγοράς περίπου [35-45]% για το ίδιο έτος¹⁶.

26. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η εν λόγω αγορά δεν θεωρείται επηρεαζόμενη και από την εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν μεταβάλλεται το μερίδιο αγοράς του ομίλου RAVAGO (λόγω της εξαγοράς της ΔΕΛΤΑ) και κατ' επέκταση δεν μεταβάλλονται οι ανταγωνιστικές συνθήκες και η δομή της εν λόγω σχετικής αγοράς.

27. Στην σχετική αγορά διανομής βασικών χημικών προϊόντων («**commodities**»), δραστηριοποιείται τόσο ο όμιλος RAVAGO όσο και η εξαγοραζόμενη. Τα μερίδια αγοράς σε αξία του ομίλου RAVAGO και της εταιρίας ΔΕΛΤΑ ανέρχονται μόλις σε [0-5]% και [0-5]% αντίστοιχα για το έτος 2015, με δεδομένο ότι το μέγεθος της αγοράς εκτιμάται από τη γνωστοποιούσα σε [...] ευρώ και οι πωλήσεις του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΤΑ στη συγκεκριμένη σχετική αγορά υπολογίστηκαν σε [...]€ και [...]€ αντίστοιχα.

28. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, στην εξεταζόμενη σχετική αγορά δραστηριοποιούνται, πλην των συμμετεχουσών, ισχυροί ανταγωνιστές όπως η ΕΛΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς [25-35]% και η ΑΣΤΡΟΝ ΧΗΜΙΚΑ Α.Ε. με αντίστοιχο μερίδιο [15-25]% (2015). Δραστηριοποιούνται, επίσης, και μικρότερες εταιρίες όπως η ΑΞΙΩΤΗΣ Μ.& ΣΙΑ Α.Ε., η POLYMERS & COLORS Α.Ε. και η Δρ. Δ. Α. ΔΕΛΗΣ Α.Ε. με μερίδιο αγοράς, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των μερών, γύρω στο [5-10]% η καθεμία.

29. Δεδομένου ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία των συμμετεχουσών εταιριών στην υπό εξέταση σχετική αγορά ανέρχεται σε [5-10]% για το 2015, αναμένεται μικρή αύξηση του μεριδίου αγοράς της νέας οντότητας σε αυτή (κατά [0-5]%). Δεδομένου ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην υπό κρίση συγκέντρωση δεν ξεπερνά το 15% της αγοράς, η διανομή βασικών χημικών προϊόντων («**commodities**») δεν θεωρείται επηρεαζόμενη αγορά για το σκοπό της γνωστοποιηθείσας πράξης. Έπεται ότι δεν αναμένεται σημαντική μεταβολή των ανταγωνιστικών συνθηκών και στην δομή της εν λόγω σχετικής αγοράς, όπως άλλωστε διατείνονται και οι ανταγωνίστριες των μερών εταιρίες (οι οποίες επιβεβαιώνουν ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα έχει επιπτώσεις στην λειτουργία του ανταγωνισμού σε εθνικό επίπεδο, καθώς το αθροιστικό μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας θα είναι μικρό).

30. Στη σχετική αγορά διανομής ειδικών χημικών προϊόντων («**specialties**») δραστηριοποιείται τόσο ο όμιλος RAVAGO όσο και η εξαγοραζόμενη. Τα μερίδια αγοράς σε αξία

---

¹⁶ Σημειώνεται ωστόσο, ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις της [...], (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. [...] επιστολή) το μερίδιο αγοράς της προσεγγίζει το [5-10]%.

του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΤΑ ανέρχονται σε [0-5]% και [0-5]% αντίστοιχα για το έτος 2015, με δεδομένο ότι το μέγεθος της αγοράς εκτιμάται από τη γνωστοποιούσα σε [...] ευρώ και οι πωλήσεις του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΤΑ στη συγκεκριμένη αγορά υπολογίστηκαν σε [...] ευρώ και [...] ευρώ αντίστοιχα.

31. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η γνωστοποιούσα, το αθροιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία των δύο εταιριών στην υπό εξέταση σχετική αγορά ανήλθε το 2015 σε [5-10]%. Ως εκ τούτου, η υπό εξέταση αγορά δεν αποτελεί επηρεαζόμενη αγορά¹⁷ για το σκοπό της γνωστοποιηθείσας πράξης. Σύμφωνα δε και με την άποψη ανταγωνιστριών εταιριών στη συγκεκριμένη αγορά, η εν λόγω συγκέντρωση δεν θα έχει επιπτώσεις στην λειτουργία του ανταγωνισμού σε εθνικό επίπεδο, καθώς το αθροιστικό μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας θα είναι μικρό. Έπεται ότι η υπό κρίση πράξη δεν αναμένεται να μεταβάλλει σημαντικά τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της εν λόγω σχετικής αγοράς.

32. Στην σχετική αγορά διανομής/εμπορίας πλαστικών προϊόντων δραστηριοποιείται τόσο ο όμιλος RAVAGO όσο και η εξαγοραζόμενη. Τα μερίδια αγοράς σε αξία του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΤΑ ανέρχονται σε [5-10]% και [0-5]% αντίστοιχα για το έτος 2015, με δεδομένο ότι το μέγεθος της αγοράς εκτιμάται από τη γνωστοποιούσα σε [...] ευρώ και οι πωλήσεις του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΤΑ στη συγκεκριμένη αγορά υπολογίστηκαν σε [...] ευρώ και [...] ευρώ αντίστοιχα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η γνωστοποιούσα, το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των δύο εταιριών στην αγορά διανομής/εμπορίας πλαστικών, ανέρχεται το 2015 σε [10-15]% σε αξία. Ως εκ τούτου, παρά την αύξηση του μεριδίου αγοράς του ομίλου RAVAGO λόγω της εξεταζόμενης συγκέντρωσης, δεν αναμένεται ουσιαστική μεταβολή των ανταγωνιστικών συνθηκών και της δομής της εν λόγω αγοράς καθώς, δεδομένου ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών εταιριών δεν υπερβαίνει το 15% και η εν λόγω αγορά δεν συνιστά επηρεαζόμενη αγορά για το σκοπό της υπό κρίση συγκέντρωσης¹⁸.

¹⁷ Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, στην εξεταζόμενη αγορά δραστηριοποιούνται, πλην των συμμετεχουσών, οι ανταγωνίστριες εταιρίες που αναφέρθηκαν και στην ανωτέρω Α2 σχετική αγορά των “commodities” οι οποίες μάλιστα εκτιμάται ότι συμμετέχουν και σε αυτή την αγορά Α3 των “specialties” με τα ίδια περίπου μερίδια όπως και στην Α2 σχετική αγορά. Υπενθυμίζουμε ότι αυτές είναι: η ΕΛΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. με προσεγγιστικό μερίδιο [25-35]% για το 2015, η ΑΣΤΡΟΝ ΧΗΜΙΚΑ Α.Ε. με αντίστοιχο μερίδιο [15-25]%, και οι : ΑΞΙΩΤΗΣ Μ.& ΣΙΑ Α.Ε., POLYMERS & COLORS Α.Ε. και Δρ. Δ. Α. ΔΕΛΗΣ Α.Ε. με μερίδιο περίπου [5-10]% η καθεμία.

¹⁸ Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, στην εξεταζόμενη σχετική αγορά δραστηριοποιούνται, πλην των συμμετεχουσών, ισχυροί ανταγωνιστές όπως η ORBIT POLYMERS S.A. (με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία [15-25]% για το 2015), η AFCO S.A. (με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία [10-15]% για το 2015), η FEBO HELLAS Α.Ε. (με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία [10-15]% για το 2015), η ΣΚΕΜΠΕΡΗΣ Α.Ε. (με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία [5-10]% για το 2015), η ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ Α.Ε. (με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία [5-10]% για το 2015) αλλά και η ΑΞΙΩΤΗΣ Μ. & ΣΙΑ Α.Ε., η LEONE Α.Ε. και η ΡΗΓΑΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ Α.Ε. (με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία [0-5]% η καθεμία για το 2015), η ΕΛΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε., η KALMAN CHEMICALS S.A. και η ΧΡΩΣΤΙΚΗ Α.Ε. (με προσεγγιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία [0-5]% η καθεμία για το 2015), καθώς και οι μικρότερες επιχειρήσεις με μικρότερα μερίδια αγοράς όπως οι: VIGOR, ESAKOS, BRIGHT COLORS, POLYMER MATRIX, ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ κ.α. Ενώ σύμφωνα και με εκτιμήσεις ανταγωνίστριας εταιρίας σημειώνεται η ύπαρξη τουλάχιστον 5 εταιριών με μερίδιο από [10-25]% (βλ. την υπ’ αριθ. πρωτ. [...] επιστολή της εταιρίας [...]).

33. Η RAVAGO S.A. παράγει και πωλεί διαστελλόμενη πολυστερίνη (EPS) μέσω της κατά 100% θυγατρικής της εταιρίας MONOTEZ. Από την άλλη, η εξαγοραζόμενη εταιρία ΔΕΛΤΑ δεν παράγει EPS, αλλά διανέμει το προϊόν EPS στην ελληνική αγορά. Επομένως, η γνωστοποιούσα δραστηριοποιείται και σε προηγούμενο αλλά και στο ίδιο στάδιο της εφοδιαστικής αλυσίδας του προϊόντος σε σχέση με το στάδιο που δραστηριοποιείται η εξαγοραζόμενη (παραγωγής-προμήθειας). Συνεπώς, όσον αφορά την αγορά του EPS, υφίσταται μια κάθετη και μια οριζόντια διάσταση της εν λόγω συγκέντρωσης.

34. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το συνολικό μέγεθος της αγοράς προμήθειας EPS (πωλήσεις από παραγωγούς και διανομείς) στην Ελλάδα για το 2015 ανήλθε σε [...] τόνους. Η RAVAGO S.A. μέσω της MONOTEZ παρήγαγε [...] τόνους εκ των οποίων στην Ελλάδα πούλησε [...] τόνους και στο εξωτερικό [...] τόνους. Από την άλλη, η ΔΕΛΤΑ διένειμε μόνο [...] τόνους EPS στην ελληνική αγορά. Σύμφωνα με τα μέρη, το 100% του προϊόντος EPS που διένειμε η ΔΕΛΤΑ τα τελευταία τρία χρόνια (2013-2015) προέρχονταν [...].

35. Όσον αφορά τα σχετικά μερίδια αγοράς, από τα προσκομισθέντα στοιχεία της RAVAGO S.A για τη χονδρική πώληση και τη διανομή του EPS στην Ελλάδα, προκύπτει ότι το μερίδιο της στην εν λόγω αγορά κυμάνθηκε από [45-55]% το 2013 έως [35-45]% το 2015 ¹⁹. Από την άλλη, το μερίδιο αγοράς της εξαγοραζόμενης ΔΕΛΤΑ, ήταν εξαιρετικά χαμηλό ([0-5]% κατά το 2015) καθώς πούλησε μόνο [...] τόνους EPS στην ελληνική αγορά.

36. Τα προσκομισθέντα μερίδια των ανταγωνιστών της RAVAGO S.A. στην αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής EPS παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Ανταγωνιστές αγοράς EPS, 2013-2015

	2013	2014	2015
BASF	[15-25]%	[25-35]%	[25-35]%
CNF/Turkey		[5-10]%	[10-15]%
INEOS	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
SUNDE	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
VERSALIS	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%

Πηγή: Στοιχεία της γνωστοποιούσας RAVAGO S.A.

37. Όσον αφορά την οριζόντια διάσταση της γνωστοποιηθείσας πράξης στη σχετική αγορά διανομής του προϊόντος EPS στην Ελλάδα, το συνδυασμένο μερίδιο της νέας οντότητας κατά το 2015 ξεπερνά μεν το 15%, ωστόσο, η επαύξηση του μεριδίου στη διανομή λόγω της εξαγοράς της ΔΕΛΤΑ είναι μόνο [0-5]%, ποσοστό που κρίνεται εξαιρετικά μικρό, ώστε να μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

¹⁹ Αιτία της πτώσης αυτής ήταν, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, η εμφάνιση στην αγορά της Τουρκικής εταιρίας CNF/Turkey η οποία το 2014 απέσπασε μερίδιο [5-10]% και το 2015 μερίδιο [10-15]% (βλ. κατωτέρω πίνακα ανταγωνιστών).

38. Σύμφωνα με τον δείκτη συγκέντρωσης *Herfindahl – Hirschman* ο βαθμός συγκέντρωσης στην σχετική αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής του προϊόντος EPS πριν την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης μεταξύ της RAVAGO και της ΔΕΛΤΑ ανέρχεται σε HHI_{pre} 2.412,06 μονάδες²⁰. Μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης ο δείκτης συγκέντρωσης *Herfindahl – Hirschman* ανέρχεται σε HHI_{post} 2.440,86 μονάδες²¹. Επομένως, η μεταβολή που προκαλείται από την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης μεταξύ της RAVAGO και της ΔΕΛΤΑ στον βαθμό συγκέντρωσης της σχετικής αγοράς χονδρικής πώλησης και διανομής του προϊόντος EPS ανέρχεται μόλις σε 29,28²² μονάδες, ήτοι κατά πολύ μικρότερη των 150 μονάδων που συνήθως θεωρείται ότι εγείρει θέματα ενδεχόμενου περιορισμού στην οικεία αγορά.

39. Επίσης, στην εξεταζόμενη σχετική αγορά δραστηριοποιείται, πλην των συμμετεχουσών, η εταιρία BASF, ισχυρός ανταγωνιστής, η οποία όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, έχει μερίδιο αγοράς συγκρίσιμο με αυτό της RAVAGO S.A. Ακόμη, δραστηριοποιούνται και άλλες εταιρίες με μικρότερα μερίδια αγοράς, όπως η νεοεισαχθείσα Τουρκική CNF/Turkey, η INEOS καθώς και μικρότερες επιχειρήσεις όπως η SUNDE και η VERSALIS²³.

40. Όσον αφορά την κάθετη διάσταση της κρινόμενης πράξης στη σχετική αγορά διανομής του προϊόντος EPS στην Ελλάδα, η έρευνα της ΓΔΑ εντοπίστηκε στη δυνητική κάθετη σχέση μεταξύ της εξαγοράζουσας και της εξαγοραζόμενης, καθώς, όπως προαναφέρθηκε, η ΔΕΛΤΑ δεν αποτελεί πελάτη του ομίλου RAVAGO (στη συγκεκριμένη αγορά), με δεδομένο ότι το μερίδιο της RAVAGO S.A. στην αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής του EPS, υπερβαίνει κατά το 2015 το 25% (ανέρχεται σε [35-45]%) και συνιστά κάθετα επηρεαζόμενη αγορά για το σκοπό της γνωστοποιηθείσας πράξης.

41. Ωστόσο, η κάθετη αυτή σχέση μεταξύ των δύο συμμετεχουσών εταιριών δεν προκαλεί ανησυχίες αναφορικά με τη δυνατότητα αποκλεισμού από την αγορά υφιστάμενων ή δυνητικών ανταγωνιστών τους (*Foreclosure*), ιδίως μέσω της δυσχέρασης ή εξάλειψης της πρόσβασης αυτών σε εισροές (*Input Foreclosure*), με συνέπεια να μειώνεται έτσι η ικανότητα και τα κίνητρα των εταιριών να ανταγωνισθούν

²⁰ Ο δείκτης HHI υπολογίζεται ως $HHI = \sum_{i=1}^n s_i^2$. Στη συγκέντρωση και στην σχετική αγορά διανομής του προϊόντος EPS στην Ελλάδα $i = 7$ (σύμφωνα με τον Πίνακα 1 συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην συγκέντρωση). Επομένως, $HHI_{pre} = \sum_{i=1}^7 s_i^2 = 2.412,22$.

²¹ Ισχύει, $HHI_{post} = \sum_{i=1}^{n-1} s_i^2 + 2s_1s_2 = \sum_{i=1}^6 s_i^2 + 2s_1s_2 = 2.412,06 + 29,28 = 2.441,34$, όπου 1 και 2 αφορούν τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις στη συγκέντρωση, δηλ. την RAVAGO και ΔΕΛΤΑ αντίστοιχα. Βλ. σχετικά υποσημείωση 23, σελ. 464-466.

²² Ισχύει $\Delta HHI = HHI_{post} - HHI_{pre} = 2s_1s_2 = 2 * 36,6 * 0,4 = 29,28$.

²³ Η άποψη της [...] (αριθ. πρωτ. [...]) ότι στην αγορά της διαστελλόμενης πολυστερίνης «αναμένεται να δημιουργηθεί δεσπόζουσα θέση» δεν επιβεβαιώνεται από τα διαθέσιμα στοιχεία.

στην αγορά, καθώς επί της ουσίας οι ανταγωνιστικές συνθήκες και η δομή της αγοράς δεν αναμένεται να μεταβληθούν σημαντικά μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, αφού η εξαγοράζουσα (λόγω του μεριδίου αγοράς της) παρόλο που είχε τη δυνατότητα αυτή και πριν την υπό κρίση εξαγορά δεν το έπραξε.

42. Τέλος, σύμφωνα με εκτιμήσεις προμηθεύτριας εταιρίας της ΔΕΛΤΑ, αν και μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς ενδεχομένως να μειωθούν οι πωλήσεις της στην εξαγοραζόμενη, καθώς η τελευταία θα προμηθεύεται την διαστελλόμενη πολυστερίνη από την μητρική της εταιρία, δεν θα επηρεαστεί το επίπεδο του ανταγωνισμού, καθώς το μερίδιο της ΔΕΛΤΑ στην αγορά είναι εξαιρετικά χαμηλό.

43. Συμπερασματικά, κατά την κρίση της Επιτροπής, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά ή να περιορίσει τον ανταγωνισμό, καθώς δεν θα επέλθει ουσιαστική μεταβολή στη διάρθρωση των σχετικών αγορών, τον πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνισμό και τις εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής προμηθευτών, ως αποτέλεσμα της γνωστοποιηθείσας πράξης..

44. Ειδικότερα, ως προς την **οριζόντια διάσταση** της συγκέντρωσης, στις σχετικές αγορές: α) διανομής βασικών χημικών προϊόντων, β) διανομής ειδικών χημικών προϊόντων, γ) διανομής πλαστικών και δ) παραγωγής και εμπορίας διαστελλόμενης πολυστερίνης, η γνωστοποιηθείσα συναλλαγή δεν θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη δομή τους και κατά συνέπεια δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών (ή/και η επαύξηση αυτών ως συνέπεια της συγκέντρωσης) στις επιμέρους σχετικές αγορές δεν κυμαίνονται σε υψηλά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, η μεταβολή του μεριδίου αγοράς που θα επέλθει από την εξεταζόμενη εξαγορά θα είναι οριακή ([0-5]%) για την αγορά της διαστελλόμενης πολυστερίνης και μικρότερη του [0-5]% για υπόλοιπες αγορές (αναλυτικότερα: διανομής βασικών χημικών προϊόντων [0-5]%, διανομής ειδικών χημικών προϊόντων [0-5]% και διανομής πλαστικών [0-5]%). Οι μεταβολές αυτές θεωρούνται μικρές και δεν είναι ικανές να επιφέρουν σημαντική μεταβολή της δομής των αγορών και παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

45. Επιπροσθέτως, κατά τα προεκτεθέντα, ασκείται πραγματικός ανταγωνισμός από έναν σημαντικό αριθμό ανταγωνιστριών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να υφίστανται ανταγωνιστικές πιέσεις και κατά συνέπεια υφίστανται σημαντικές εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής. Συνεπώς, η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

46. Περαιτέρω, δεδομένου του πολύ μικρού μεριδίου της εξαγοραζόμενης στην καθέτως συνδεδεμένη αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής EPS στην υπό κρίση υπόθεση, η εν λόγω συγκέντρωση δεν αναμένεται να έχει δυσμενείς ανταγωνιστικές επιπτώσεις στην αγορά καθώς δεν υπάρχει το κίνητρο για τη νέα οντότητα μετά τη συγκέντρωση να δημιουργήσει ουσιαστικά εμπόδια πρόσβασης σε εισροές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, ομόφωνα εγκρίνει, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, την από 8.7.2016 (υπ' αριθ. πρωτ. 4937) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «RAVAGO DISTRIBUTION S.A.» της εταιρίας με την επωνυμία «ΔΕΛΤΑ ΧΗΜΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **7η Σεπτεμβρίου 2016**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Προεδρεύων

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Δημήτριος Λουκάς

Παναγιώτης Φώτης

Η Γραμματέας

Ευαγγελία Ρουμπή